

GYÖNGYÖSSYZSOLT, A ROMÁN SPORTTÁRCA HEYETTES ÁLLAMTITKÁRA ATLÉTIKÁRÓL, SPORTPOLITIKÁRÓL, TÖMEGSPORTRÓL

Nem a minisztériumtól kell várni a sportcsodát

Nem a sportminisztérium feladata stadionok és uszodák építése, de a sporttevékenység fenntartási költségeinek előteremtése sem – állítja Gyöngyössy Zsolt, a román szaktárca helyettes államtitkára. A szakpolitikus szerepet betöltő egykori atlétikaedző úgy véli, a minisztériumnak kimondottan a sportstratégiák kidolgozásával kell foglalkoznia, a finanszírozás terén a helyi közösségekre és önkormányzatokra hárul a nagyobb felelősség. Szabó Gabriella olimpiai bajnok egykori felfedezőjével és edzőjével beszélgettünk.

» SZUCHER ERVIN

– Mennyire hálás vagy hálátlan feladat helyettes államtitkárnak lenni Romániában egy olyan szaktárcanál, mint a sportminisztérium, ahol a pénzügyi örökös slágernek számít?

– Kezdem azzal, hogy mentalitásváltásra lenne szükség: a sportminisztériumnak nem pénzosztással, hanem sportpolitikával kellene foglalkoznia. Magának a sportnak meg a helyi közösségekről kellene szólnia. Nem tartom szerencsésnek ennek az agyonközponosított rendszernek a továbbélését. Mert lehet, hogy ami jó az egyik közösségnek, az nem felel meg a másiknak. Bukarestnek el kell engednie a helyi közösségek kezét, hogy olyan irányba és úgy fejlődjenek, ahogy maguk szeretnék. Ne az ország fővárosából döntsünk, hanem helyi, városi, községi szinten. Tudvalévő, hogy a jó sportoló mindig is jó nagykövete volt a helyi közösségnek és büszkévé tette azt. Aki meg büszke a sportolójára, az támogatni is fogja.

– Mindez szépen hangzik, de mégsem természetes, hogy például egy válogatott sportoló kiutazása csak a helyi szponzorok jóindulatán meg pénztárcáján múljon, és ne a szövetség finanszírozza a kiutazást.

– Nem hinném, hogy az utóbbi években lett volna arra példa, hogy valamelyik sportolónk ne jutott volna el a hivatalos világvérsenyekre. A minisztérium a szövetségek által bemutatott versenynaptár alapján utalja ki a támogatást – a Balkánbajnokságtól a világbajnokságig. Az ötkarikás játékokon való részvételt a Román Olimpiai Bizottság, a COR finanszírozza.

– Ha a minisztérium is a decentralizáció híve, miért ragaszkodik ahhoz, hogy minden megyében egy-egy klubja legyen és számos olyan sportbázisa, amelyet nem minden esetben tart fenn jó gazdaként?

– Ez sem igaz, hogy mi foggal-körömmel ragaszkodunk a sportbázisainkhoz! A jelenlegi jogrend szerint ezek átadhatók a helyi önkormányzatoknak, de ha kiderül, hogy három éven keresztül nem csináltak vele semmit, ugyanúgy vissza is vehető. Nos, ilyen körülmények közt nem csoda, ha a szaktárca óvatoss.

– Mit jelent az, hogy nem csináltak vele semmit? Merthogy bezárva csak nem tartják...

– Ha átveszik, korszerűsítsék, fejlesszék, tegyék szebbé, jobbá! Köztudott, a hazai

sportinfrastruktúra java része megrekedt a 70-es évek szintjén. Ha átveszed, legalább pofozd ki egy picit, hogy a mai elvárásoknak megfeleljen.

– Valamikor, a kétezres évek elején, kormányprogram révén országsszerte elkezdődött a sportcsarnoképítés, utána meg fedett uszodát is tető alá hoztak. A jelenlegi kormány van-e valamiféle elképzelése az infrastruktúra bővítéséről?

– Ez nem a minisztérium feladata, hisz eddig sem a sportminisztérium épített...

– Én a kormány szándékairól kérdeztem, amely fennhatósága alá tartozik a fejlesztési minisztérium is, az Országos Beruházási Társaság, a CNI is.

– A szövetségek feladata ezzel foglalkozni.

– A tömegsportra gondoltam. Mert egy falusi sportcsarnok vagy műgyepes pálya nem feltétlenül arra hivatott, hogy bajnokokat neveljen ki.

– Egyetértek. Csakhogy én azt tapasztaltam, hogy ahol épült is csarnok, nincs megfelelőképpen kihasználva. De ez sem a sportminisztérium szelete, sokkal inkább az oktatási tárcáé. Fontos megemlítenem, hogy a romániai sportélet kétharmada, ha nem háromnegyede iskolai sport.

Sikerkövacs. Gyöngyössy Zsolt változtatna az agyonközponosított rendszeren

– Apropó sportbázisok. Atlétikaedzőként mi a véleménye arról, hogy a stadionokat futópálya nélkül építik újra? Emlékszik, a Dinamo focicsapatának ultrái még tüntetést is szerveztek azért, hogy az új stadionjukon ne legyen atlétikapálya.

– Akarjuk, nem akarjuk, meg kell hallanunk az idők szavát és a társadalom igényeit. Meg tudom érteni azokat a futballdrukkereket, akik karnyújtásnyira szeretnék kerülni kedvenceikhez. Szurkolóként én is időnként kilátogatok a Real Madrid mérkőzéseire, és látom, hogy mennyivel másabb a hangulat, mint egy olyan stadionban, ahol a játékosokat és a

közönséget a közel húsz méter széles futópálya választja el. És legyünk őszinték: rég lejártak azok az idők, amikor egy atlétikaversenyre negyven-ötven vagy hatvan ezer néző látogatott ki. Egy akkora városban, mint Róma, még a Diamond League is mindössze húsz ezer érdeklődőt tud kicsalni a lelátóra. A mai társadalomnak az atlétika némi kivétellel unalmas sportággá vált. Hol van az a gyermek például, aki legalább a tévében megnézi egy

» „Bukarestnek el kell engednie a helyi közösségek kezét, hogy olyan irányba és úgy fejlődjenek, ahogy maguk szeretnék. Ne az ország fővárosából döntsünk, hanem helyi, városi, községi szinten” – véli Gyöngyössy Zsolt.

tízezer méteres futóversenyt? Az atlétika nagy problémája nem az, hogy kiszorult az új stadionokból, hanem az, hogy az idők során képtelen volt megújulni. A kompromisszumos megoldást én abban látom, hogy amikor épül egy labdarúgópálya, épüljön egy kis, legfeljebb tízezer néző befogadására alkalmas atlétikapálya is. Így mindenki jól járna.

mokat kellene nyomtatni. Ha a kiválóság kezd lecsúszni a csúcstról, a középszerűség felfalja – és ez nem csak az atlétikára meg a sportra vonatkozik.

– A jelenlegi testnevelési órák metodológiáját is elavultnak tartja?

– De még mennyire! Ma már nem állhatsz tanárként a gyerekek elé úgy, hogy azt mondd: Előre, indulj!, Hátra arc! vagy Pihenj! Maga a testnevelés megnevezés is a múlté, ma sokkal inkább tömegsportról beszélünk, habár ez a kifejezés sem a legtalálhatóbb.

– Azon túl, hogy maradjon a tanterv, mennyire elegendő a heti egy-két tornaóra, amelyből időnként hol a matek-, hol a román-, hol a magyartanár vagy éppenséggel az osztályfőnök farag le még egy-egy kicsit?

– Szerintem, ha az oktatási minisztérium illetékesei végre a 21. század szintjére emelnék az úgynevezett testnevelési órát, és a gyermek nem találna ki mindenfélét, hogy kicselezze azt, a heti két alkalom is elegendőnek bizonyulna. Ha a diák ennél többet és komolyabban szeretne sportolni, rendelkezésére áll valamelyik iskolás sportklub. Egyesek maradinak tartják az ISK-kat, de ezek mindmáig a hazai sportélet táptalaját képezik. A hazai sportélet elgondolása, felépítése rendkívül észszerű, modern koncepcióra vall, olyanra, amelyet Romániánál sokkal nagyobb és fejlettebb államok is megirigyelhetnének. Vegyük sorra: az órarendben szerepel a torna, minden nagyobb városban működik egy iskolás sportklub, létezik egy sportiskola, az önkormányzatnak is van egy klubja. Magyarán: néhány esztendőskortól felnőtt korig adott a sportolási lehetőség. Legalábbis elméletileg. A kérdés viszont az, hogy ebben a gépezetben mindenki teszi a maga dolgát? Ugyanannyira népszerűek a tornatanárok, mint amilyenek voltak a mi időnkben? Mert szinte nem létezett iskola, ahol a leginkább ne a tornatanárt szerették volna a gyerekek. Pedig a legtöbbjük szigorú volt, és időnként egy-egy nyaklevest is lekent. Mégis megértette és megszerette magát és tantárgyát. Mára sajnos sokat változott – és nem jó irányba – a testnevelő tanárok megítélése. De gond van a szülővel is. Azokkal, akik gyermekeik óhajára kijárják az orvosi felmentést. És tudják, mi a legszomorúbb az egészben? Az, hogy vannak orvos anyukák vagy apukák, akik kollégáikkal íratják meg a teljesen alaptalan és értelmetlen igazolást. De elég, ha kimegyünk a parkba vagy a játszótérre, és mit hallunk? Nyavalygást; azt, hogy édes fiam, ne szaladj, mert megizzadsz! Ezért mi is hibásak vagyunk, mert a nagy '89-es felfordulás után nem tudtuk, vagy nem mertük megnevelni gyermekeinket, azt a generációt, amely most kiscserekes szülő. Erre sokan azt mondanák, hogy akkoriban egyebek voltak a prioritások. De közben nem figyeltünk oda kellőképpen, a tévé előtt felnőtt egy olyan nemzedék, amely ha kell, ha nem, csipsszel és kólával tömte magát.

– Ilyen lesz a következő nemzedék is?

– Ha nem vigyázunk, igen. Ezért hoztuk létre a sportóvodákat, éltetjük a sportiskolákat, próbáljuk belenevelni a kiscserekekbe, hogy mozogjanak, ha lehet minél többet. Én csak remélni tudom, hogy még egy áldozati nemzedékben nem lesz részünk.